

Виховний вплив сім'ї на процес збереження і зміцнення здоров'я молоді

Н.В.ТАРАСЕНКО

Харківський гуманітарно-педагогічний інститут

Одним із найважливіших завдань нашого суспільства є виховання здорової нації. За даними щорічного аналізу стану здоров'я та результатів оглядів лікувально-профілактичних закладів м. Харкова, захворюваність дітей усіх вікових груп має стійку тенденцію до зростання [1].

Узагальнюючи огляд літератури, можна зробити висновок, що не існує єдиного визначення поняття «здоров'я». В преамбулі статуту Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) записано, що здоров'я – це стан повного фізичного, духовного й соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних вад [2].

Рівень вихованості та обізнаності людини з питань збереження та зміцнення здоров'я залежить від впливу на неї найближчого оточення. Сім'я – головний інститут виховання, а також головний чинник збереження та зміцнення здоров'я людини з перших років її життя, що формує ціннісні орієнтації особистості, світогляд, впливає на спосіб її життя. Національне опитування «Спосіб життя молоді», яке було проведене УІСД в жовтні 1999 р. виявило, що батьки для різних груп підлітків та молоді є одним з основних джерел інформації, порад та допомоги з різних питань (здоров'я, майбутнього, харчування, поведінки, впливу на здоров'я шкідливих звичок) [3]. Очевидно, що сім'я, з одного боку, виступає як захисний чинник, що перешкоджає появі та розвитку у молоді різноманітних захворювань, з іншого – як особливий чинник, що може негативно вплинути на особистість молодої людини [4].

Позитивний виховний вплив сім'ї щодо збереження і зміцнення здоров'я молоді проявляється, коли виховання передбачає прояв душевного тепла, емоційну взаємну підтримку та виключає постійні ультимативні претензії, базується на зацікавленості, увазі до проблем здоров'я, передбачає проведення бесід та безпосередню участь в усіх аспектах життя молодого покоління.

Негативний виховний вплив сім'ї щодо збереження і зміцнення здоров'я молоді пов'язаний з внутрішньою кризою сім'ї – сімейна дезорганізованість, конфлікти, що призводять до проблем неповноцінного виховання молоді, відсутність почуття любові та взаєморозуміння, наявність шкідливих звичок та проявів насилля серед членів родини,

невимогливість та непослідовність санкцій стосовно проявів шкідливих для здоров'я звичок у молоді, слабка дисципліна в сім'ї.

Отже, виховний вплив сім'ї на процес збереження і зміцнення життя молоді є, безсумнівно, головним питанням сьогодення. Спосіб життя членів сім'ї є прикладом для життя їх дітей, а послідовний цілеспрямований потік інформації з питань збереження та зміцнення здоров'я молоді корисний як для молодого покоління, так і самих батьків, що забезпечить виховання здорового та щасливого молодого покоління.

1. Аналіз показників стану здоров'я дітей та підлітків організованих колективів м. Харкова за підсумками поглиблених медичних оглядів за 2005 р.: Лист №3.4-6126 від 29.06.06р. Харківської міської санітарно-епідеміологічної станції. – Харків, 2006. – 2 с.

2. Всемирная декларация по здравоохранению ВОЗ – Копенгаген, 1998; Загальна декларація прав людини. – К., 1998. – С.3-8.

3. Антонов А.И., Медков В.М. Социология семьи. – М.: МГУ, 1996. – С.34-35.

4. Бланков А.С. Социальная дезадаптация нарушения поведения у детей и подростков // Материалы Российской науч.-практ. конф. – М., 1996. – С.15-21.